

F. t. l. vedr. benzinforhandlerkontrakter

*Bemærkninger til lovforslaget**Almindelige bemærkninger*

Lov om benzinforhandlerkontrakter, der trådte i kraft den 1. januar 1986, har i hovedsagen virket efter hensigten. Vedrørende lovens forarbejder henvises til Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne sp. 5201, 6199, 10705 og 11078 samt tillæg A sp. 2923, tillæg B sp. 1705 og tillæg C sp. 591.

Loven har haft en gavnlig virkning for konkurrencen i benzinforhandlerbranchen, idet de bestående leverandørselskabers muligheder for at styre branchens forhold er blevet kraftigt reduceret. Endvidere har loven bevirket en afklaring af parternes indbyrdes retsstilling, hvilket har været en medvirkende årsag til, at en meget stor del af de mange retssager, der tidligere verserede mellem forhandlere og leverandørselskaber, nu er blevet afsluttet forligsmæssigt.

På den anden side må det ikke overses, at siden lovens vedtagelse er der sket en yderligere koncentration i branchens leverandørled, idet nogle selskaber har opkøbt andre selskaber. Skønsmæssigt 80 pct.-90 pct. af branchen repræsenteres nu af 4 selskaber (Shell, Statoil, Kuwait Petroleum og Texaco).

Disse selskaber følger tilsyneladende en samordnet praksis, og der synes i så henseende ikke at være forskel på de privatejede selskaber og de selskaber - Statoil og Kuwait Petroleum - der ejes af fremmede stater.

På enkelte punkter har det vist sig, at lovens hensigt ikke fuldt ud er blevet opfyldt, og der er derfor behov for nogle præciseringer.

Disse præciseringer, nemlig nærværende lovforslags § 1, nr. 1, 2 og 4, indeholder ingen realitetsændringer i forhold til hensigten med forslaget til lov om benzinforhandlerkontrakter, der i de almindelige bemærkninger blev formuleret således:

»Hensigten med lovforslaget er at tilvejebringe en højere grad af konkurrence inden for distributionen af motorbrændstoffer, således at der skabes mulighed for et frit erhvervsvalg til gavn for beskæftigelsen og forbrugerne, og således at der opnås en fri konkurrence også i leverandørledet.

Dette søges opnået først og fremmest ved:

- 1) Indførelse af en almindelig adgang for de selvejende benzinforhandlere til opsigelse af kontraktforholdet i forbindelse med afvikling af et gældsforhold.
- 2) Forbud mod tinglyste konkurrencebegrænsende bestemmelser på faste ejendomme uden sammenhæng med et løbende forhandlerforhold.
- 3) Regulering af afviklingen af materiellån til undgåelse af spild af værdier.
- 4) Beskyttelse af forpagterne/lejerne af leverandøredjede benzinsalgssteder mod følgerne af vilkårlige opsigelser.
- 5) Forbud mod konkurrenceforvridende tilskud og subsidier fra leverandørselskabernes side.«

Det nu fremsatte lovforslag tjener til virkeliggørelse af det således formulerede mål på baggrund af, at de indhøstede erfaringer har vist, at enkelte af lovens bestemmelser nødvendiggør en præcisering, for at hensigten kan blive opnået.

Forslagsstillerne har overvejet, om der er behov for en lovgivning, der forbyder leverandører af motorbrændstoffer at drive virksomhed i detailledet, bl.a. på grundlag af den resolution, som benzinforhandlerforeningerne i en række europæiske lande vedtog på et møde i Bolzano den 3. og 4. april 1987. Resolutionen er vedhæftet lovforslaget som bilag 1.

Forslagsstillerne har imidlertid ikke fundet tilstrækkelig anledning til på nuværende tidspunkt at foreslå en sådan ordning, der ville svare til, hvad der allerede er gældende for bryggerier.

I forslaget til lov om benzinforhandlerkontrakter var medtaget bestemmelser til regulering af de benzinforhandlerkontrakter, der har form af forpagtningskontrakter med leverandørselskabet som bortforpagter.

Bestemmelserne herom udgik imidlertid under udvalgsbehandlingen, idet det i Retsudvalgets betænkning i bemærkningerne til ændringen udtaltes, at det forudsættes, at monopolmyndighederne også efter lovens ikrafttræden i videst muligt omfang sikrer rimelige vilkår inden for branchen som helhed, idet lovens regler skal ses som et supplement og/eller korrektiv til de i øvrigt gældende lovregler m.m.